

KULTUR

NOTERT

FRITT ORD SATSER PÅ FOTO

Heder til Morgenbladets fotografer

Hele tre av Morgenbladets fotografer er med blant de ni som er valgt ut av Norwegian Journal of Photography til å delta i et toårig prosjekt hvor man får støtte i form av workshoper, seminarer og mentorer til å jobbe ut et prosjekt som ender i en bok i 2021. De tre er Katinka Hustad, Christian Belgaux og Sofie Amalie Klougart. Bilder fra prosjektene skal stilles ut på Henie Onstad Kunstsenter til høsten som del av deres satsing på foto. Norwegian Journal of Photography er et fotodokumentarprosjekt i regi av Fritt Ord.

MOTE

Feilet moteopprør

Mandag var det duket for årets viktigste motebegivenhet: Met-gallaen, der alle som er noe ikler seg ekstravagante klær og tropper opp på New Yorks Metropolitan Museum of Art sin røde løper. Årets tema var «camp» og tok utgangspunkt i Susan Sontags innflytelsesrike essay «Notes on Camp». Ifølge sosietersrykter stresset kjendisene med å i det hele tatt forstå temaet. Da de så dukket opp i kostymer Barbie kunne vært stolt av, fremsto det hele som det totalt motsatte av camp: Ikke et opprørsk spark mot god smak, men en skoleoppgave utført i tråd med kompetansemålene. Forslag til neste års tema: Klimakrise. Dét kan bli smakløst det.

FALSKE NYHETER

Ny medielov i Singapore

Parlamentet i Singapore vedtok denne uken en lov mot falske nyheter. Loven krever at mediene fjerner eller korrigerer alt innhold som regjeringen anser som falske, med en fengselsstraff på opptil ti år for dem som ikke føyer seg etter regelverket. The Guardian skriver at journalister, teknologifirmaer og menneskerettsgrupper har uttrykt bekymring for at loven gir myndighetene makten til å definere hvilken informasjon som er sann, og hvilken som er falsk. Phil Robertson, sjef for Human Rights Watch i Asia, kaller loven for en katastrofe og «et slag mot uavhengigheten til mange digitale nyhetsplattformer».

INTERVJU

- Alt kan skje, egentlig

En VR-paviljong, et forurensningsforsøk og en nykronet kunststjerne fra Sarpsborg. Dette er noe av det du kan oppleve på årets Veneziabiennale.

HANNA STOLTENBERG

«Jeg utforsker hvordan kropp, og kanskje særlig menneskekroppen, påvirkes av endringene i naturen, sier Ane Graff.

Hun er en av to norske kunstnere som deltar på årets Veneziabiennale, den tradisjonsrike samtidskunstutstillingen som nå arrangeres for 58. gang. Det har vært en hektisk tid i forkant, forteller Graff, når hun tar telefonen om bord på en fergebåt, på vei over lagunen til Giardiniparken, et av biennalens hovedområder. Her ligger tretti nasjonale paviljonger, der en rekke land viser egne kuraterte utstillinger.

Utstillingen i den nordiske paviljongen har fått tittelen *Weather Report: Forecasting Future* og vil i tillegg til Graff inkludere arbeider av to finske og en svensk kunstner. Temaet er forholdet mellom mennesker og andre organismer i en tid da klimaendringer truer livet på jorden.

Felles punkt: Ane Graffs virke har lenge befunnet seg i skjæringsfeltet mellom vitenskap og kunst, som sammenfaller godt med temaet for biennalens nordiske paviljong.

FOTO: RH-STUDIO

Det sammenfaller godt med Graffs virke, som lenge har befunnet seg i skjæringsfeltet mellom vitenskap og kunst. Nylig hadde hun status som gjesteforsker ved Institutt for biovitenskap på Blindern i Oslo, der hun tok kurs i mikrobiologi og dyrket frem bakterier i hvit frakk.

– Vårt samarbeid med bakterier har så mye å si for hvordan kroppene våre fungerer. Vi har faktisk flere bakterielle gener enn egne gener i oss, sier hun.

– Jeg tror ikke på at ting er separate.

Verdifulle forbindelser. Denne overbevisningen har gjenklang i årets internasjonale hovedutstilling, som har tittelen *May You Live in Interesting Times*. Utstillingsteksten siterer sjefskurator Ralph Rugoff både Leonardo da Vinci og Vladimir Ilyich Lenin: *alt er forbundet med alt*. I en tid da falske nyheter og alternative fakta forringer den politiske diskursen og tilliten den bygger på, tilbyr kunsten et rom for samhandling og kritisk tenkning, argumenterer han.

Og selv om Rugoff selv er en hvit, middelaldrende mann, bærer listen over medvirkende kunstnere preg av samtidige diskusjoner om representasjon: mer enn halvparten av de 79 kunstnerne som tar del i hovedutstillingen er kvinner, og majoriteten kommer fra land utenfor Vest-Europa og USA, deriblant Jordan, Iran, Kenya, Kina og Palestina.

En av dem er fra Sarpsborg.

– Jeg var i mammapermisjon da jeg fikk beskjed om at jeg var invitert til å delta på biennalen, så det ble mye på en gang, sier Frida Orupabo.

Til forskjell fra de fleste andre kunstnerne som får plass i biennalen, er Orupabo helt fersk på den internasjonale kunstscenen. Hun har ingen formell kunstutdannelse – til daglig jobber hun som sosialkonsulent på Pro Sentret i Oslo, et kommunalt tjenestetilbud for personer med prostitusjonserfaring – men i 2014 ble livet hennes snudd på hodet da kunstneren Arthur Jafa oppdaget kunsten hennes på Instagram. Siden har hun blant annet stilt ut på Bjarne Melgaards galleri i New York, Gavin Brown's entreprise, på Kunstner-

nes Hus i Oslo, samt Serpentine Sackler Gallery i London.

Orupabo har nigeriansk far og norsk mor, og kunsten hennes tar ofte utgangspunkt i svarte menneskers erfaringer, både i Afrika og som diaspora. I Venezia stiller hun ut syv collager og en videoinstallasjon basert på Instagram-kontoen hennes, @nemiepeba.

– Det føles surrealistisk. Det var først i går, da jeg fikk anledning til å se verkene i Giardini, at det gikk opp for meg. Det føles rart og veldig stort å ha arbeidet stilt ut i samme rom som kunstnere jeg har fulgt lenge, sier hun.

Feministisk evolusjon. Samme uke som biennalen åpner, kom en ny klimareport fra FN's naturpanel, som kan oppsummeres som «enda verre enn antatt». Det er derfor betimelig at utstillingen i den nordiske paviljongen, som kurateres av finske Leevi Haapala og Piia Oksanen, tar for seg klima- og miljøspørsmål. Blant skulpturene Graff stiller ut finnes skap med glassbeholdere fylt av fremdyrket, organisk materiale: små økosystem som reagerer og forandrer seg under utstillingsperioden. Selv kaller Graff arbeidet «et forurensningsforsøk».

Tirelli, derimot, bruker VR-formatet kritisk, hun problematiserer sitt eget medium.

JONATAN HABIB ENGOVIST, KURATOR

– Jeg har for eksempel inkludert enzymer som brukes til fremstilling av mat, bakterielle pigmenter, kunstige mineraler, jeg har brukt bauksitt, som brukes i aluminiumproduksjon, ramser hun opp.

I et av skapene har hun «blandet» to forskjellige bøker, forteller hun, Charles Darwins *The Structure and Distribution of Coral Reefs* og et verk av den amerikanske biologen Lynn Margulis, som ser på evolusjonen fra et feministisk ståsted.

– Og så har jeg blandet det med hårfarger, sminke, parfymen og mineraler, og aluminiumsalter. Det ser ut som en